

Näringsdepartementet
Utrikesdepartementet

Stockholm
2020-04-22

Skriftligt EU-sakråd om EU:s industripolitik och den europeiska industrins konkurrenskraft

Näringsminister Ibrahim Baylan och Utrikeshandelsminister Anna Hallberg har bjudit in ett antal organisationer och myndigheter till ett skriftligt EU-sakråd i ovan rubricerade ärende. I sin inbjudan välkomnar de skriftliga svar på två frågor:

- Vad anser ni om EU:s industristrategi?
- Hur ser ni att genomförandet av industristrategin kommer att påverka er organisation/företag/bransch?

Näringslivets Regelnämnd NNR har inte erhållit inbjudan men vill gärna bidra med synpunkter utifrån våra mångåriga erfarenheter inom vårt expertområde, regelförbättring. NNR har avgränsat sitt svar till den förstnämnda frågan och hänvisar när det gäller den andra frågan till sina medlemmars eventuella egna svar.

Vad anser ni om EUs industristrategi?

Näringslivets Regelnämnd NNR finner att strategin måste genomsyras av EUs principer och åtgärder för bättre lagstiftning. Åtgärder behövs också för att ytterligare förstärka detta arbete.

Regelverkens innehåll, utformning, och tillämpning påverkar företagens möjligheter att verka och producera varor och tjänster på en hårt konkurrensutsatt marknad. Betydelsen av regelverkens utformning och tillämpning har genom globalisering och digitalisering ökat genom att i princip alla företag möter en tilltagande konkurrens från omvärlden.

För en stark och konkurrenskraftig europeisk industri krävs att nya och ändrade EU-regler utformas så att de blir kostnadseffektiva och medför största möjliga nytta till lägsta möjliga kostnad. Det måste också tillses att befintliga EU-regler lever upp till dessa krav. En del i detta handlar om att tillse att regelverken är framtidssäkra genom att utveckla EU-regler som är flexibla och neutrala i sin utformning. Det måste också säkerställas att både nya och befintliga EU-regler lämnar utrymme för såväl tekniska innovationer som nya affärsmodeller.

NNR anser att viktiga verktyg för att säkerställa ovanstående, och som ingår i EUs principer och arbete med regelförbättring, är konsekvensanalyser och granskning, samråd och transparens, utvärdering och uppföljning. Även om viss utveckling har skett behöver arbetet med regelförbättring fortsatt prioriteras högt på EUs dagordning och fortsätta att drivas och utvecklas. Viss utveckling har skett under åren men tillräckliga framsteg har ännu inte gjorts vilket reflekteras i företagets fortsatt höga efterfrågan på regelförbättring. Av detta följer att

de principer och verktyg för regelförbättring som finns på EU-nivå idag måste tillämpas praktiskt av alla EUs institutioner, och inte bara av kommissionen om resultat ska kunna uppnås.

NNR presenterar närmare sina synpunkter på EUs arbete med regelförbättring i sin agenda för EUs regelförbättringsarbete 2019-2024¹ och lämnar där förslag på hur detta kan förbättras ytterligare.

När det gäller konsekvensanalyser handlar förslagen bland annat om att rådet och parlamentet måste genomföra konsekvensanalyser av sina förslag till väsentliga ändringar och att granskningen av konsekvensanalyserna förstärks ytterligare och görs mer än mer oberoende.

NNR lyfter också bl a fram att samråd bör ske på ett tidigt stadium och under hela regelgivningsprocessen, vidare att underlag för beslut bör baseras på all tillgänglig fakta inklusive intressenters synpunkter. Ytterligare granskning kan behövas på detta område. För ökad transparens rekommenderar NNR att insynen ökar både i trilogerna och i tillsynsmyndigheternas arbete med framtagande av standarder, riktlinjer m m.

Ytterligare förbättringar behövs också avseende EUs process för förbättring och förenkling av befintliga regler. Det innefattar t ex förbättringar av utformning och metod för utvärderingar av EU-regelverk och att säkerställa att dessa görs på ett transparent och ett oberoende sätt. Det innefattar vidare tydligare kopplingar mellan konsekvensanalyser och utvärderingar och att åstadkomma större enhetlighet i uppföljningsklausulerna i lagstiftningen. För ett rättssäkert och effektivt genomförande och för att undvika betungande och höga kostnader för berörda företag bör realistiska tider ges för implementering.

NNR finner även att REFIT platform utgör ett viktigt forum för diskussion och råd i processen för att förenkla och förbättra EU-lagstiftningen och anser att det bör göras till ett permanent forum för stöd kring förbättring av befintliga regler.

Överimplementering och EUs roll

För att den inre marknaden ska fungera fullt ut och inte skapa konkurrensnedvridningar är det av stor betydelse att de regler som beslutas gemensamt av EUs medlemsstater är ändamålsenliga och effektiva och även att genomförande av EU-direktiv sker på ett likartat sätt i de olika EU medlemsstaterna. Tillämpningen av EU-lagstiftningen måste också vara enhetlig. Mer restriktiva tolkningar snedvrider konkurrensen genom att svenska företag påförs hårdare regelkrav och kostnader vilket försämrar svenska företags konkurrenskraft.

En fråga som lyfts av NNRs medlemmar och näringslivet i stort är överimplementering (s k gold-plating). Detta eftersom överimplementering kan leda till stora kostnader och utgöra hinder för affärer på den inre marknaden och för tillväxt. Det gör det också svårt för företagen att ta reda på hur regler genomförts och tillämpas i varje medlemsstat.

Vid övervägande av nya eller ändrade gemensamma EU-regler måste medlemsstaterna och kommissionen tillsammans säkerställa att dessa är ändamålsenliga och kostnadseffektiva och kan genomföras i nationell lagstiftning på ett kostnadseffektivt sätt som stödjer den inre marknaden. EU-direktiv bör också genomföras på ett sätt som inte splittrar den inre

---

¹ <http://nnr.se/wp-content/uploads/NNRs-agenda-for-EUs-regelforbaettringsarbete-2019-2024.pdf>

marknaden, hindrar konkurrenskraft eller skapar onödiga kostnader och bördor. Det måste också tillses att tillämpning av EU-förordningar sker på ett enhetligt och effektivt sätt. Det är medlemsstaternas rätt att bedöma hur EU-direktiv ska genomföras i den enskilda medlemsstaten, vilket i sin tur ställer krav på att medlemsstaterna är transparenta i hur de gör detta.

I kommissionens handlingsplan för bättre implementering och efterlevnad av inre marknadsregler som det hänvisas till i EUs industripolicy uppmärksammas frågan om transparens kring implementering och gold-plating och det anges i denna att:
“Following the adoption of national laws, Member States should provide the Commission with a clear and precise explanation of which national provisions transpose the corresponding obligations in directives. Particular attention in this context will be paid to issues of unjustified “gold-plating.”

NNR anser att kommissionen kan göra mer på detta område genom att ställa ännu tydligare krav på transparens så att medlemsstaterna rapporterar om sitt genomförande och tydliggör och motiverar all gold-plating. Rapporteringen bör göras på ett enhetligt sätt och utgå från en gemensam mall. Kommissionen bör därför i samarbete med näringslivet utveckla en tydlig vägledning för denna rapportering som också anger olika kriterier för när miniminivån i direktivet överskrids. Dessa bör bli nära när:

- Nationella regelkrav läggs till utöver det som krävs i direktivet.
- Området för reglernas tillämpning utvidgas.
- Möjligheter till undantag utnyttjas inte eller utnyttjas bara delvis när detta kan leda till hinder på den inre marknaden.
- Nationella regelkrav som är mer omfattande än vad som krävs av det aktuella direktivet behålls.
- Kraven i ett direktiv genomförs tidigare än det datum direktivet kräver.
- Strängare sanktioner eller andra efterlevnadsmekanismer används än vad som är nödvändigt för att genomföra lagstiftningen på ett korrekt sätt.

One in, one out och minskning av företagens regelbörda

En hög regelbörda till följd av ineffektiva och komplicerade regler påverkar företagens produktivitet och förmåga att konkurrera.

Uppföljning av Tillväxtverket och resultatet av NNRs undersökning kring företagens upplevda regelbörda år 2019 visar tillsammans att både den faktiska och upplevda regelbördan hos svenska företagare har ökat de senaste åren. Det är också visat att regelskillnader orsakar ökade materiella kostnader vilket påverkar den ekonomiska tillväxten, exempelvis inom den finansiella sektorn.

NNR och dess medlemmars erfarenheter är att regelbördan till följd av EU-regelverk fortfarande är hög. Tidigare mätningar utförda i Sverige avseende företagens administrativa kostnader till följd av regler visar att ca femtio procent av dessa kostnader härstammar från EU-regler. Regelförbättringsarbete på EU-nivå får alltså ett omedelbart avtryck i Sverige och i andra medlemsstater och för svenska företag. Mer arbete behövs därför av EU för att minska regelbördan för företag och se till att EUs regelverk är ändamålsenligt och kostnader för företag till följd av detta hålls på en miniminivå.

NNR anser att en målsättning därför bör finnas om att minska företagens kostnader till följd av EU-regler. Arbetet med minskning av företagens regelbörda bör fokuseras på områden som betraktas som mest viktiga för näringslivet. Införandet av nya regler bör också begränsas

och hållas så lågt som möjligt. Det är också viktigt att tillse att det övergripande kravet på effektivitet följs och uppnås samt att once-only-principen (endast en gång-principen) alltid tillämpas.

Kommissionens nya initiativ One in, one out syftar till att hålla regelbördan i schack genom att införande av en ny regelbörda ska kompenseras genom borttagande av en annan existerande börda. NNR har genom sitt aktiva deltagande i utformningen av BusinessEuropes strategipapper beträffande One in, one out² uttryckt stöd för ett införande av en One in, one out-princip på EU-nivå.

Ett antal frågor lyfts dock i detta som måste adresseras för att One in, one out ska kunna genomföras på ett effektivt sätt. Det handlar bl a om att:

One in, one out inte kan ses som den enda åtgärden utan som ett kompletterande verktyg till redan existerande EU-verktyg för regelförbättring inklusive konsekvensanalyser, samråd, utvärderingar och regelgranskning, tillsyn och proportionalitetsbedömningar.

One in, one out kräver åtagande och engagemang från alla EU-institutioner.

Initiativet måste omfatta alla regelkostnader, både administrativa- och fullgörande kostnader (och inte bara de förstnämnda som uttryckts av kommissionen, då de senare oftast är de mest omfattande för företag).

Kommissionen måste överväga alla möjligheter att minska regelbördan genom att använda alla andra existerande regelförbättringsverktyg. Enligt NNR bör fokus bör ligga på att åstadkomma minskningar på områden som betraktas som mest viktiga för näringslivet.

Även eventuell gold-plating från medlemsstaterna måste tydliggöras och motiveras på sätt som beskrivs ovan.

Intressenter bör också inkluderas i arbetet och konsulteras regelbundet.

Oberoende översyn och granskning av arbetet och resultatet måste också tillses.

NNR finner att ändamålsenliga och kostnadseffektiva regler utgör en grundförutsättning för en framgångsrik och konkurrenskraftig europeisk industri. Som anges ovan behöver därför arbetet med regelförbättring och fortsatt utveckling av detta arbete genomsyra EUs industripolitik och arbete för att stärka den europeiska industrins konkurrenskraft. För ett framgångsrikt och konkurrenskraftigt svenskt näringsliv krävs motsvarande arbete med regelförbättring och utveckling av detta på svensk nivå. Mer behöver också göras för att stärka det svenska arbetet med EU-lagstiftning.³

Näringslivets Regelnämnd NNR

Christina Fors

---

² https://www.buinesseuropa.eu/sites/buseur/files/media/position_papers/internal_market/2020-01-24_one_in_one_out_at_eu_level.pdf

³ <http://nnr.se/wp-content/uploads/Ny-mandatperiod-nya-mojligheter.pdf>